

ULOGA MULTIMODALNE ANALGEZIJE U LIJEČENJU BOLI ROLE OF MULTIMODAL ANALGESIA IN PAIN TREATMENT

Iva Žagar ¹

¹Klinika za reumatske bolesti i rehabilitaciju, KBC Zagreb

Prema definiciji svjetske zdravstvene organizacije (SZO) bol je neugodan emocionalni i osjetni doživljaj, povezan sa stvarnim ili mogućim oštećenjem tkiva. Bol je vodeći simptom u reumatskim bolestima i njezina modulacija je od bitnog značenja posebno sa stajališta bolesnika. U modulaciji boli u reumatskih bolesnika pristup treba biti individualiziran, temeljen na ranoj dijagnozi, pravovremenom i adekvatnom nefarmakološkom i farmakološkom liječenju. U liječenju muskuloskeletne boli i dalje vodeće mjesto ima farmakoterapija. Kronična bol je dijagnoza sama za sebe, odnosno zasebna bolest sa vlastitim simptomima i komplikacijama. Bolesti koje najčešće prelaze u kroničnu bol su križobolja, reumatoidni artritis i neurogena bol. Mišićno-koštane bolesti su drugi uzrok akutne i prvi kronične nesposobnosti bolesnika. Jedna od podjela boli je na nociceptivnu i neuropatsku. Kao instrumenti praćenja uspješnosti analgetske terapije koriste se razni upitnici: jednodimenzionalne skale, multidimenzionalni upitnici te dnevници boli. Danas je prihvaćen koncept multimodalne analgezije radi postizanja sinergističkog i aditivnog djelovanja više analgetika. Multimodalna analgezija označava istovremenu primjenu različitih skupina analgetika koji mogu biti primijenjeni istim ili različitim putem i koji različitim mehanizmima djelovanja dovode do bolje analgezije u akutnoj i kroničnoj boli. Nesteroidni atireumatici su u praksi prvi lijek izbora u liječenju muskuloskeletne boli. U bolesnika u kojih je primjena nesteroidnih atireumatika rizična, nedjelotvorna ili pak kontraindicirana propisuju se prvo slabi zatim i jaki opioidi. Tramadol je slabi opioid, centralni analgetik, slabijeg afiniteta za opioidne receptore, dualnog mehanizma djelovanja, agonist je μ -opioidnih receptora i inhibitor ponovne pohrane serotonina i noradrenalina. Može se primjenjivati u monoterapiji ili biti zajedno s nesteroidnim antireumatikom u bolesnika sa neadekvatnom analgezijom. Neopiodni analgetici su visoko učinkoviti za blagu do umjerenu bol dok se opioidni analgetici koriste za umjerenu do jaku nociceptivnu, neuropatsku i mješanu bol.

Paracetamol ima analgetski i antipiretski učinak, brzog početka djelovanja. Kombinirana primjena dva analgetika može poboljšati odnos dobrobiti i rizika, povećati djelotvornost sinergističkim mehanizmima, poboljšati podnošljivost lijeka (manje individualne doze) i suradljivost bolesnika.

Ključne riječi: multimodalna analgezija, reumatske bolesti, bol

E-pošta glavnog autora: iva.zagar@yahoo.com

Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa